

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9916 af 23/11/2009 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0855

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2009-6-0855

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0855

Resumé

Klager – en organisation – klagede over artiklen ”BLÅSTEMPLEDE SEXSALG” i B.T.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Ved lov nr. 141 af 17. marts 1999 om ændring af straffeloven afkriminaliseredes salg af (egne) ydelser ved prostitution. Pressenævnet lægger efter det oplyste til grund, at indtægterne herfra er skatte- og momspligtige efter lovgivningens almindelige regler, og at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer enkeltpersoners virksomhed. I henhold til straffeloven er det ikke tilladt at tjene penge på andres salg af ydelser ved prostitution (rufferi) – og denne type virksomhed kan derfor ikke registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Pressenævnet finder herefter, at udsagnet ”*Enhver form for prostitution er ulovlig i Danmark. Derfor må myndighederne ikke registrere og servicere virksomheder, der beskæftiger sig med salg af sex*” ikke er utvivlsomt rigtigt, idet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer enkeltmandsvirksomheder.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, jf. punkt A.1. Pressenævnet er ikke i besiddelse af samtalen mellem B.T.s og Erhvervs- og Selskabsstyrelsens medarbejder, og nævnet kan derfor ikke vide, om medarbejderen udtaler sig om enkeltmandsvirksomheder eller bordelvirksomhed – hvor førstnævnte kan registreres, men sidstnævnte er ulovligt. Nævnet kan på denne baggrund ikke tage stilling til, hvorvidt avisen burde have kontrolleret oplysningerne yderligere. Nævnet udtaler på denne baggrund ikke sin kritik.

Det følger af medieansvarsloven § 36, stk. 1, at en anmodning om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Efter det ovenfor anførte finder Pressenævnet, at det påklagede udsagn ikke er utvivlsomt rigtigt. Da udsagnet er egnet til at påføre prostituerede – hvis interesser klager varetager – økonomisk eller anden skade af betydning, er [K] berettiget til at få bragt et genmæle.

I medfør af medieansvarsloven § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af B.T. efter retningslinjerne i lovens § 39 at offentliggøre et genmæle.

[K] har klaget til Pressenævnet over en artikel i B.T. den 11. maj 2009, idet organisationen mener, at god presseskik er tilsidesat. Klagen omfatter endvidere afslag på genmæle.

1 Sagsfremstilling

B.T. bragte den 11. maj 2009 under overskriften ”*BLÅSTEMPLEDE SEXSALG*” og underskriften ”*Myndighederne rådgiver iværksættere, som risikerer fængsel ved at følge rådene*” en artikel, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

”I dag genfremstilles [A] i Retten i Odense med krav om fortsat varetægtsfængsling, men det er langt fra altid, at myndighederne skrider ind i rufferi-sager – også selv om det er ulovligt at tjene penge på andres

prostitution i Danmark. B.T. kan afsløre, at offentlige myndigheder uden tøven hjælper med at oprette åbenlyst ulovlige bordeller, og de rådgiver tilmed om, hvordan man undgår ubehagelige besøg fra politiet.

Under dække af at ville åbne en massageklinik har B.T. kontaktet blandt andre Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der står for oprettelse og registrering af alle virksomheder i Danmark.

Her svarer en overassistent, at man som prostitueret blot skal registrere en virksomhed med "Aktiviteter vedrørende fysisk velvære" som branche for at undgå klammeri med politiet. Samtidig bliver der straks sendt en oprettelsesblanket, selv om styrelsen ifølge loven skal afvise alle selskaber, der driver prostitution.

Stadig ulovligt

"Prostitution er stadig ulovligt i Danmark (se nedenunder, red.), og derfor kan man under ingen omstændigheder lovligt oprette et selskab, der har det som beskæftigelse," siger Trine Baumbach, der underviser i strafferet ved Københavns Universitet.

Ikke desto mindre tøver heller ikke Skat med at hjælpe, da B.T.s journalist henvender sig med ønsket om at åbne eget bordel.

"Hvis bare du sørger for at få registreret virksomheden, betale skat, opkræve moms og lave regnskab, har du dit på det rene," forklarer en særdeles hjælpsom erhvervsrådgiver.

Direkte adspurgt oplyser Skat, at den kommende bordelejer ikke bør få problemer med politiet, hvis blot hun følger disse enkle råd.

Dybt, dybt kritisabelt

"Det er misinformation og dybt, dybt kritisabelt," mener Dorit Otzen, der i årtier har beskæftiget sig med dansk prostitution og i dag er leder af Reden International.

"Det kan godt være, det går i de fleste tilfælde, men pludselig kan man ryge fire år i fængsel for noget, myndighederne ellers selv har fortalt er problemfrit," siger hun.

Ifølge [K] er myndighedernes behandling af avisens henvendelse langt fra enestående. Ifølge forkvinde [for organisation K, person B] har flere prostituerede fået rådgivning i at omgå loven hos blandt andre Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, mens mange fejlagtigt har fået det indtryk, at de lovligt kan etablere et bordel."

Til artiklen var under overskriften "*PARAGRAFFERNE*" indsat følgende:

"§ *Enhver form for prostitution er ulovlig i Danmark. Derfor må myndighederne ikke registrere og servicere virksomheder, der beskæftiger sig med salg af sex.*

§ *I 1999 lempede Folketinget dog straffeloven, så personer, der udelukkende sælger sex med sig selv, ikke straffes, selvom de bryder loven.*

§ *Hvis man tjener penge på andres prostitution ved eksempelvis at drive bordel/massageklinik, kaldes det rufferi og kan medføre fire års fængsel. Det er denne bestemmelse, der netop nu risikerer at koste [A] flere år i skyggen.*"

[K] anmodede ved mail af 13. maj 2009 B.T. om at bringe et genmæle. Avisen afviste ved mail af 14. maj 2009 at bringe et genmæle (der var ikke vejledt om mulighederne for at indbringe afslaget for Pressenævnet). [K] fremsendte ved mail af 7. juni 2009 en genmæletekst til avisen og anmodede avisen om at bringe teksten. Anmodningen henstår ubesvaret ligesom klagers rykker af 20. juni 2009. Af genmæleteksten fremgår følgende:

"Den 11. maj bragte B.T. artiklen "Blåstempler sexsalg". Her skrev avisen, at menige medarbejdere i Skat gav fejlagtige oplysninger til borgere, der spurgte til lovgivningen i forbindelse med sexarbejde. Hvis borgerne brugte de fejlagtige oplysninger, ville de begå lovbrud. Skat erkendte fejlene og vil nu indskærpe retningslinjerne over for de ansatte, fremgår det.

I artiklen gav B.T. fejlagtige oplysninger. Hvis sexarbejdere bruger disse fejlagtige oplysninger, vil de begå lovbrud. B.T. har ikke erkendt eller rettet fejlene. Derfor har [K] krævet dette genmæle.

Det hedder i artiklen: ”Enhver form for prostitution er ulovlig i Danmark. Derfor må myndighederne ikke registrere og servicere virksomheder, der beskæftiger sig med salg af sex.”

Dette er i strid med sandheden. Det er tilladt at sælge seksuelle tjenester, og det er momspligtigt. For at afregne momsen, er det nødvendigt at registrere en virksomhed. Sexarbejdere har altså ikke bare ret, men også pligt til at registrere virksomheder. Sexarbejdere får alvorlige straffe, hvis de bryder denne lovgivning.

Det er domstolene, der har afgjort, at sexarbejdere har momspligt, og at de altså skal registrere virksomheder. B.T. eller avisens unavngivne kilder oplyser ikke, på hvilken baggrund og med hvilken argumentation man bestrider den udlægning af loven, der kommer fra domstolene, og som myndighederne i daglig praksis administrerer efter.

Det fremgår heller ikke, hvem der er kilde til det efterfølgende udsagn: ”I 1999 lempede Folketinget dog straffeloven, så personer, der udelukkende sælger sex med sig selv, ikke straffes, selv om de bryder loven.”

Man bryder ikke loven ved at sælge seksuelle tjenester. Sådan har det været siden loven om afkriminalisering af prostitution mv. blev vedtaget af Folketinget i 1999. B.T. har ikke kunnet pege på nogen formulering i loven eller forarbejdet til den, der skulle give belæg for den vurdering, at sexarbejde er ulovligt.

Misforståelsen synes at bero på, at prostitution ikke i loven har fået samme rettigheder som andre erhverv. Men at noget ikke specifikt er omtalt i loven, betyder ikke omvendt, at det er ulovligt.

Endelig bemærker [K], at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke beklager sine handlinger over for B.T. Vi ser heller ikke, at styrelsen, som antydnet i artiklen, skulle have givet forkerte oplysninger eller på anden måde har handlet forkert.”

I lov nr. 141 af 17. marts 1999 om ændring af straffeloven (Afkriminalisering af prostitution m.v. samt kriminalisering af kunder til prostituerede under 18 år) fremgår følgende af § 2:

”Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1999.

Stk. 2. Loven medfører ikke, at spil, prostitution og understøttelse af kvinder, der ernærer sig ved prostitution, anses for lovlige erhverv.”

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har over for Pressenævnet ved mail af 8. oktober 2009 oplyst, at personer, der opretter enkeltmandsvirksomheder og har momspligtige indtægter, skal registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Da der i henhold til momsloven (Lovbekendtgørelse nr. 966 af 14. oktober 2005 om merværdiafgift) skal betales moms af en prostituerets ydelser, kan og skal en prostitueret som følge heraf registreres i styrelsen.

2 Parternes synspunkter

2.1 [K]s synspunkter

[K] har anført, at oplysningen i boksen ”Paragrafferne” om, at sex er ulovligt, er forkert og krænkende over for sexarbejdere. [K] forsøger at bekæmpe de forhold, der stigmatiserer sexarbejderne og erhvervet. Man overtræder ikke loven ved at sælge sex. [K] har henvist til indledningen i lovforslagets (L 43, 1998-99, 1. samling) bemærkninger, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

”Straffelovens bestemmelse om straf for at overtræde et påbud om at søge lovligt erhverv anvendes ikke længere i praksis. Den foreslåede afkriminalisering af prostitution m.v. har således alene til formål at markere, at prostitution i sig selv ikke bør anses som en kriminel aktivitet. Prostitution er derimod både et udtryk for og årsag til sociale problemer, som bedst løses i det socialpolitiske regi. Afkriminaliseringen

skal ikke indebære, at prostitution i øvrigt anses som et lovligt erhverv. Det præciseres derfor i lovforslaget, at afkriminaliseringen ikke ændrer ved de prostitueredes stilling i henhold til anden lovgivning.”

Ordene ”i øvrigt” henviser til, at sexarbejde som erhverv ikke er fuldt ud lovligt, men i et vist omfang opfattes som lovligt erhverv. Det er fuldt ud lovligt at sælge seksuelle tjenester, og disse skal således opfattes som ”selvstændig økonomisk virksomhed” og er bl.a. omfattet af momspligten, jf. Landsskatterettens kendelse af 30 oktober 2002 (gengivet i TfS 2002.1061 LSR). Derimod er det korrekt, at et *selskab* ikke lovligt kan have omsætning i forbindelse med salg af seksuelle tjenester.

Politi og Skat gennemfører en tæt kontrol af sexarbejde som branche, og sexarbejdere, der ikke overholder lovgivningen, får hårde bødestrafte. En kvinde, der har læst artiklen og derfor ikke lader sig momsregistrere, handler ulovligt. Derfor vil oplysningerne i B.T. være skadelige for sexarbejdere, der ikke søger information andre steder. Selv om avisen ikke kontrollerede retspraksis og derfor sandsynligvis var i god tro om oplysningernes rigtighed, bør oplysningerne ikke stå ukorrigerede.

2.2 B.T.s synspunkter

B.T. har anført, at oplysningerne er korrekte. Folketinget afkriminaliserede prostitution, men legaliserede det ikke. Man fjernede dét at prostituere sig selv som noget strafbart i straffeloven. Pga. signalhensyn valgte man fortsat at anse prostitution som et ulovligt erhverv. Prostitution er stadig ulovligt, men ikke længere strafbart. I lovforslaget hed det således, at ”fjernelse af den formelle straftrussel over for de prostituerede bør således ikke medføre, at prostitution anses som et lovligt erhverv i forhold til anden lovgivning”.

Af samme grund kan prostituerede ikke som selvstændige erhvervsdrivende registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, idet registrering ikke kan ske, ”hvis selskabet m.v. har til formål at drive virksomhed, som ikke er lovlig”. Selskaber m.v., der stiftes med henblik på udøvelse af prostitution, kan ikke registreres i styrelsen. B.T. har i den forbindelse endvidere henvist til essayet ”Kriminalisering af prostitutionskunder – Rettigheder og menneskeværdighed” af post.doc. Trine Baumbach, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, bragt i Juristen nr. 4/maj 2008.

Det er således ikke afgørende, om der er tale om en enkeltmandsvirksomhed, et aktieselskab eller lign. Man må ikke udstede et cvr-nummer til folk, der skal bruge det til at drive prostitution, fordi det anses som ulovligt erhverv. For at kunne betale skat skal man imidlertid have et cvr-nummer. Det er dette paradoks, avisen har beskrevet. Det har ikke været hensigten at fremstille prostituerede som kriminelle, og avisen har bestridt, at artiklen er ærekrænkende.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltager: Jytte Scharling, Jan Kristensen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Ved lov nr. 141 af 17. marts 1999 om ændring af straffeloven afkriminaliseredes salg af (egne) ydelser ved prostitution. Pressenævnet lægger efter det oplyste til grund, at indtægterne herfra er skatte- og momspligtige efter lovgivningens almindelige regler, og at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer enkeltpersoners virksomhed. I henhold til straffeloven er det ikke tilladt at tjene penge på andres salg af ydelser ved prostitution (rufferi) – og denne type virksomhed kan derfor ikke registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Pressenævnet finder herefter, at udsagnet ”*Enhver form for prostitution er ulovlig i Danmark. Derfor må myndighederne ikke registrere og servicere virksomheder, der beskæftiger sig med salg af sex*” ikke er utvivlsomt rigtigt, idet Erhvervs- og Selskabsstyrelsen registrerer enkeltmandsvirksomheder.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, jf. punkt A.1. Pressenævnet er ikke i besiddelse af samtalen mellem B.T.s og Erhvervs- og Selskabsstyrelsens medarbejder, og nævnet kan derfor ikke vide, om medarbejderen udtaler sig om

enkeltmandsvirksomheder eller bordelvirksomhed – hvor førstnævnte kan registreres, men sidstnævnte er ulovligt. Nævnet kan på denne baggrund ikke tage stilling til, hvorvidt avisen burde have kontrolleret oplysningerne yderligere. Nævnet udtaler på denne baggrund ikke sin kritik.

Det følger af medieansvarsloven § 36, stk. 1, at en anmodning om genmæle over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Efter det ovenfor anførte finder Pressenævnet, at det påklagede udsagn ikke er utvivlsomt rigtigt. Da udsagnet er egnet til at påføre prostituerede – hvis interesser klager varetager – økonomisk eller anden skade af betydning, er [K] berettiget til at få bragt et genmæle.

I medfør af medieansvarsloven § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af B.T. efter retningslinjerne i lovens § 39 at offentliggøre følgende:

”Genmæle fra [K]

B.T. omtalte den 11. maj 2009, at salg af egne ydelser ved prostitution var blevet afkriminaliseret, men at det ikke var muligt for prostituerede at blive registret hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for at betale den lovpligtige moms. Til artiklen var bl.a. indsat følgende udsagn: ”*Enhver form for prostitution er ulovlig i Danmark. Derfor må myndighederne ikke registrere og servicere virksomheder, der beskæftiger sig med salg af sex*”.

Ved en ændring af straffeloven i 1999 blev salg af (egne) ydelser ved prostitution afkriminaliseret. Indtægterne er skatte- og momspligtige, og det er muligt for bl.a. enkeltmandsvirksomheder at blive registreret hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og betale den lovpligtige moms. I henhold til straffeloven er det ikke tilladt at tjene penge på andres salg af ydelser ved prostitution, eksempelvis bordelvirksomhed (rufferi) – og *denne* type virksomhed kan derfor ikke registreres.

Pressenævnet har bestemt, at [K] er berettiget til at få bragt ovennævnte genmæle. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på nævnets hjemmeside: pressenaevnet.dk.”

Afgjort den 23. november 2009